HE 215/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 18.11.2021

Tero Kallio

toimitusjohtaja

Autotuojat ja -teollisuus ry

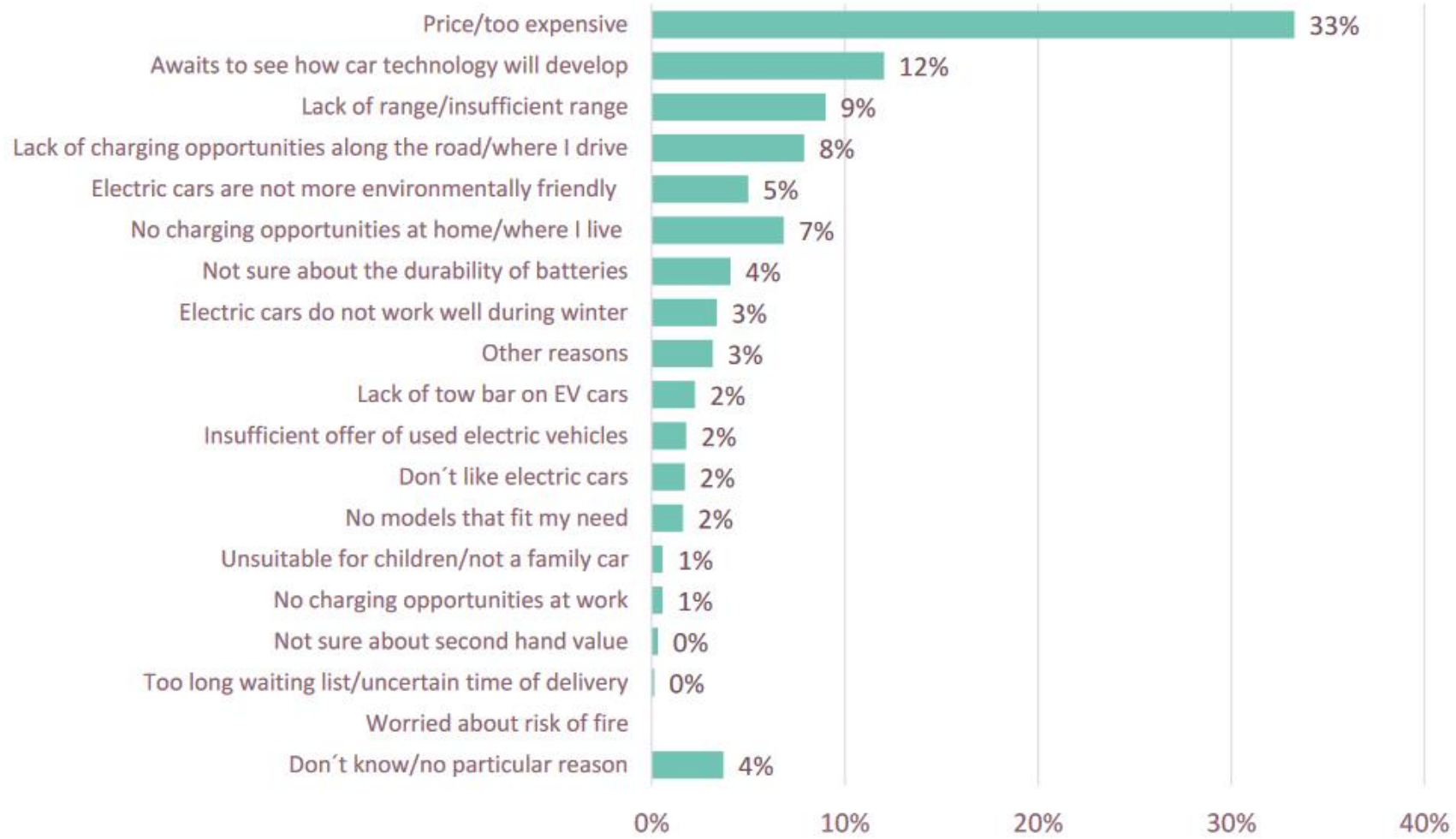
Täyssähköautojen hankintatuen jatko

- hankintatuet lisäisivät merkittävästi sähköautojen määrää autokannassa, mikä laajentaa myös käytettyjen sähköautojen markkinaa
- vain pieni osa autoa hankkivista voi hankkia uuden auton, joten käytettyjen sähköautojen markkinan laajentuminen on olennaisen tärkeä reunaehto sähköistymiselle
- koska käytettyjä autoja ei valmisteta, tulee jonkun auto uutena ostaa, jotta se myöhemmin on saatavissa edullisempana käytettyjen markkinoilla
- sähköistymisen nopeutumisen ja vuoden 2030 päästötavoitteiden saavuttamisen kannalta on tärkeää, että hankintatukea jaettaisiin etupainotteisesti erityisesti vuosina 2022-2024

Suomessa sähköauton hankinnan esteenä on ensisijaisesti korkea hankintahinta

- hankintatuella on suuri merkitys sähköistymisen nopeuttamisessa
- keskimääräisen täyssähköauton hinta on noin 20 000 euroa keskimääräistä uutta polttomoottoriautoa kalliimpi
- hankintakannusteet ja autoveron poistaminen ovat tärkeitä toimia sähköauton ja polttomoottoriauton hintaeron kaventamiseksi
- akkusähköauton ja polttomoottoriauton verottomien hintojen on ennakoitu tasaantuvan vasta vuosina 2027-2028

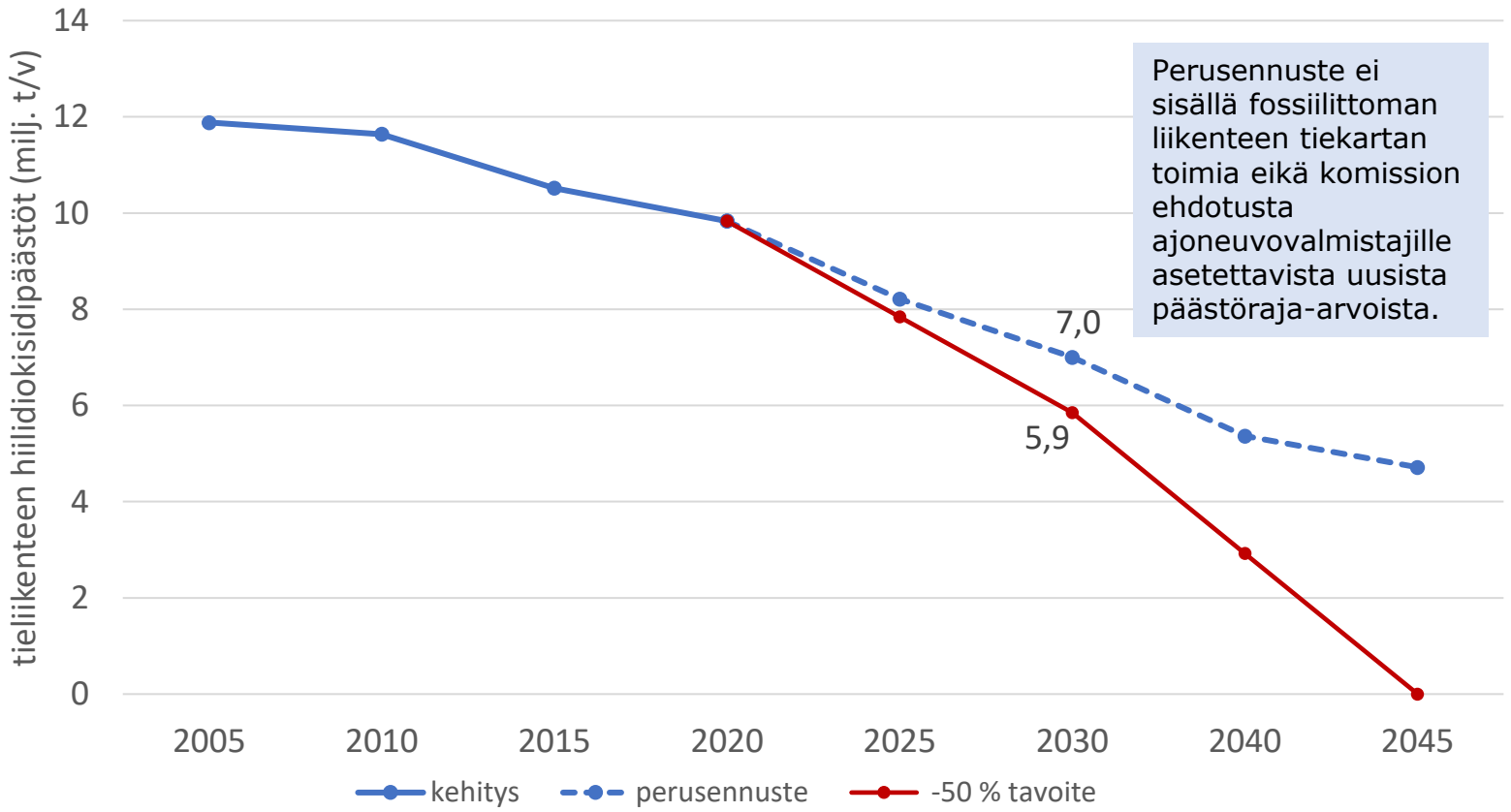
n 666

Those who don´t plan to buy a BEV

? What are the main resasons for you not to buy an electrical vehicle the next time you plan to buy a car?

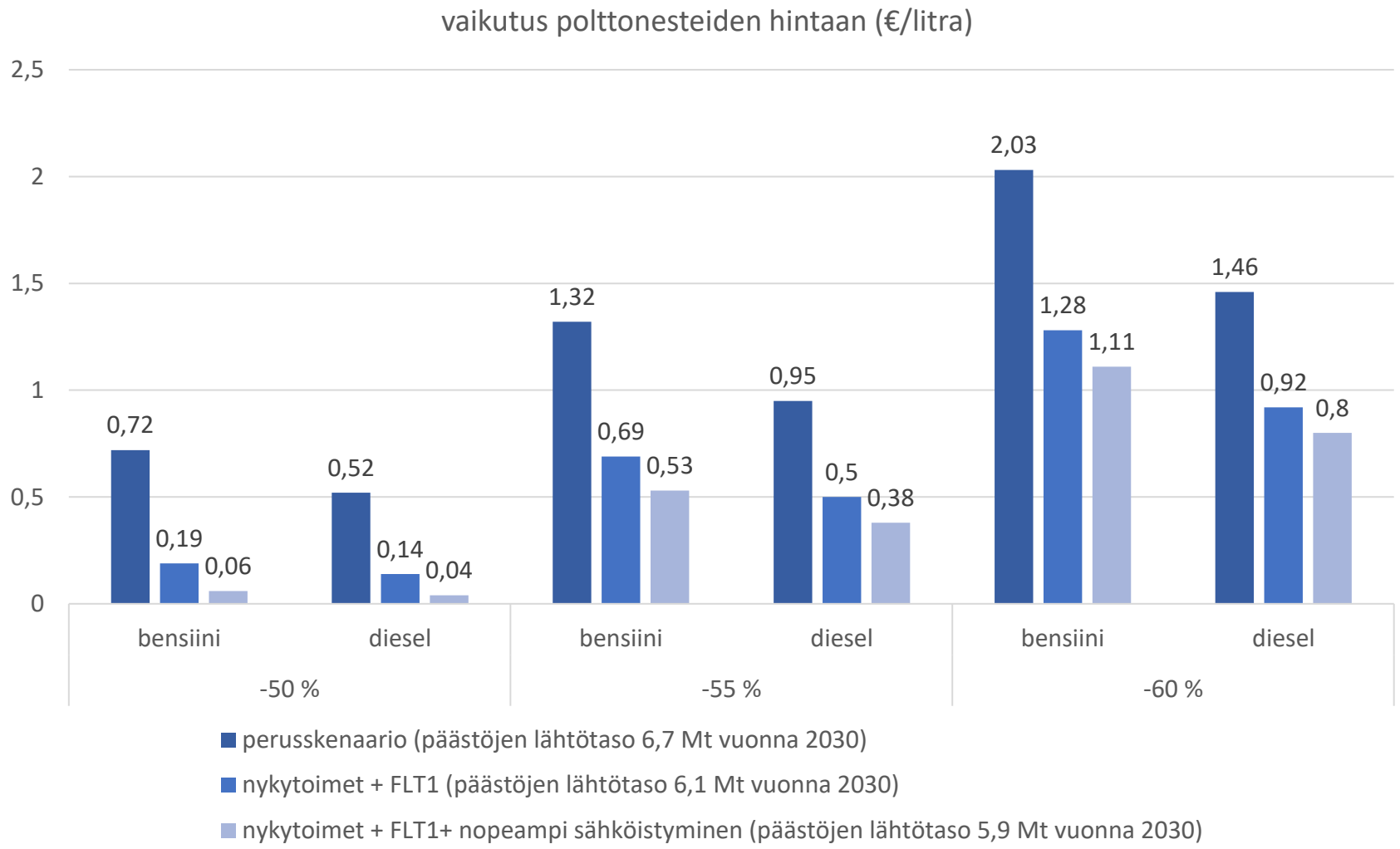
Tieliikenteen päästökehitys ja nykyiset päästövähennystavoitteet

- tieliikenteen päästöjen määrä on nykytoimiskenaariossa noin 7 milj. tonnia vuonna 2030
- puolittaminen edellyttäisi päästöjen vähentämistä 5,9 miljoonaan tonniin
- vuoden 2030 tavoitteesta puuttuisi arviolta 1,25 megatonnia

Paljonko polttoaineen hinta nousisi, jos päästövähennyksiin pyrittäisiin yksinomaan polttoaineen hinnan korotuksin?

- LVM:n laatiman selvityksen mukaan fossiilittoman liikenteen tiekartan toimenpiteiden toteuttaminen ja sähköautojen määrän kasvu vuoteen 2030 mennessä 700 000 autoon vähentäisi tarvetta polttoaineen hinnan nostamiseen
- **perusskenaario** sisältää ns. nykytoimet ja noin 600 000 sähköauton kannan
- **vaihtoehtoinen skenaario 1** sisältää lisäksi fossiilittoman liikenteen tiekartan toimenpiteet => päästöt vähenevät noin 0,6 Mt
- **vaihtoehtoinen skenaario 2** sisältää fossiilittoman liikenteen tiekartan toimien lisäksi 700 000 sähköauton kannan => päästöt vähenevät noin 0,8 Mt
- polttoaineen hinnankorotus-tarpeet jäävät maltillisiksi tai niitä ei tarvita lainkaan, jos autokannan sähköistymistä nopeutetaan

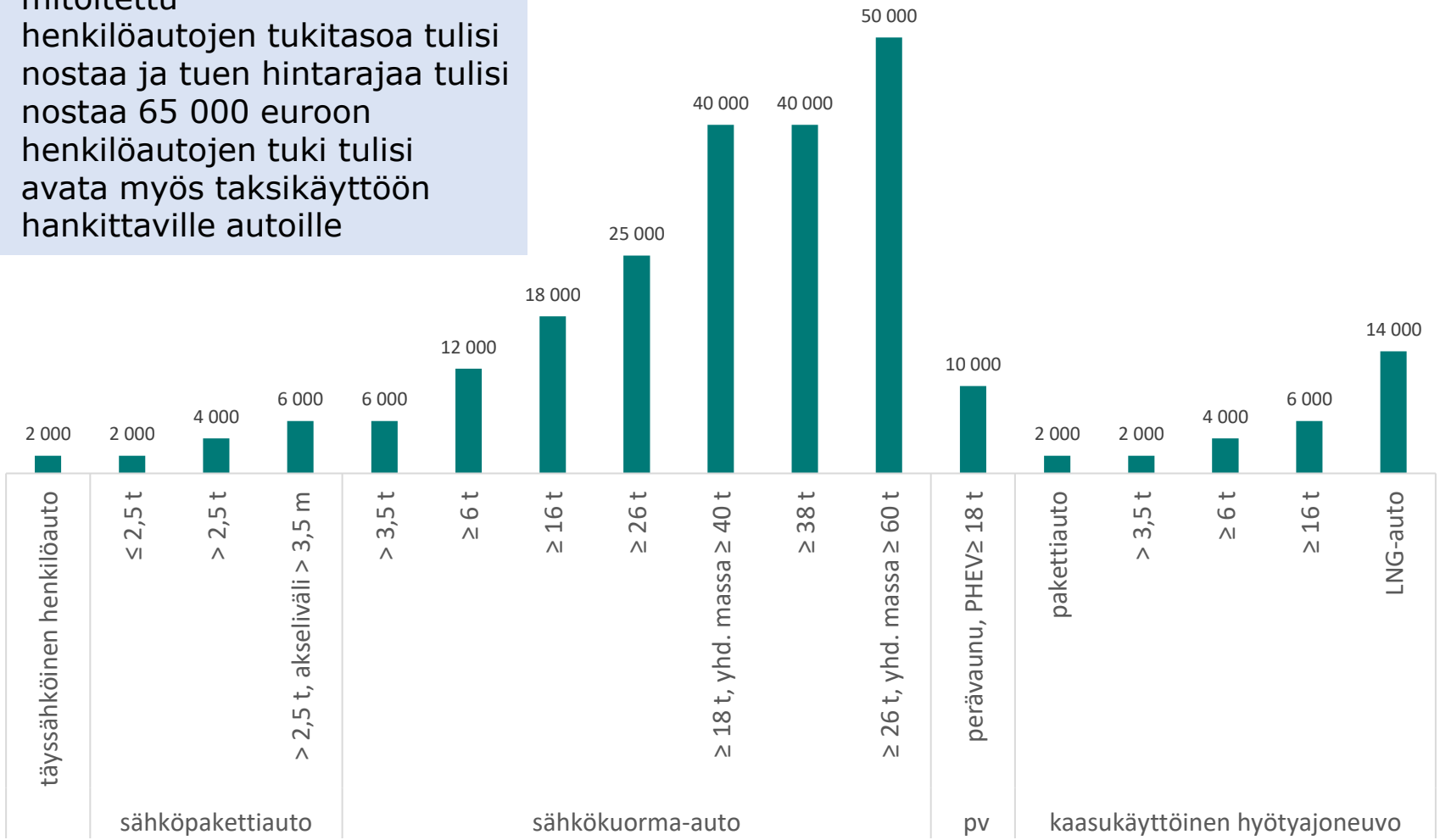

Moilanen, Niinikoski & Honkatukia, 2021. Polttoaineiden hintaskenaariot, mallituloksia, 28.9.2021

Hankintatukien taso eri ajoneuvolajeilla

- paketti- ja kuorma-autojen hankintatukien taso on oikein mitoitettu
- henkilöautojen tukitasoa tulisi nostaa ja tuen hintarajaa tulisi nostaa 65 000 euroon
- henkilöautojen tuki tulisi avata myös taksikäyttöön hankittaville autoille

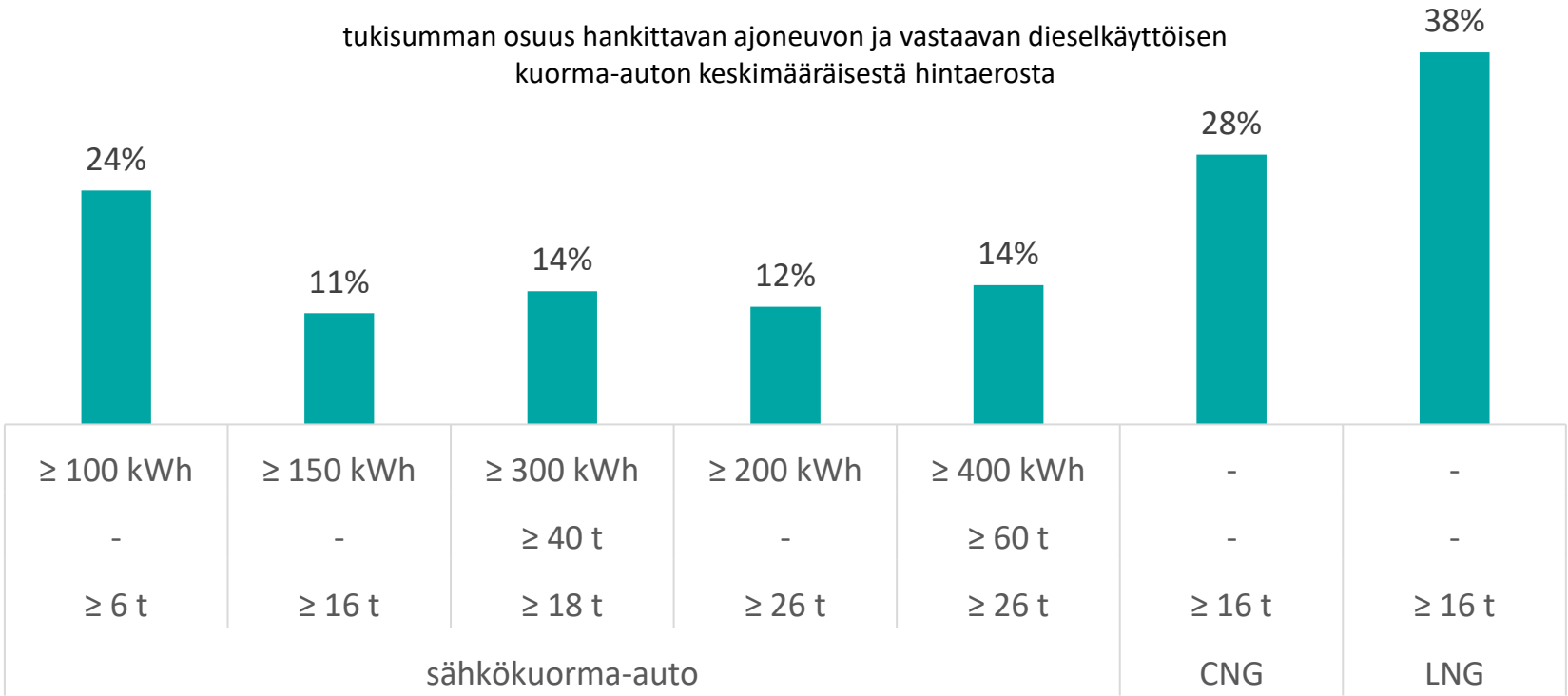

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

Kuorma-autojen hankintatuki

- tukisumma on paketti- ja kuorma-autoilla rajattu enimmillään 40 prosenttiin hintaerosta vastaavaan dieselkäyttöiseen autoon nähden
- kuorma-autoilla tukisumma on 6 000-50 000 euroa käyttövoimasta ja painoluokasta riippuen
- täyskokoisen sähkökuorma-auton hinta on vielä noin kolminkertainen vastaavaan dieselkäyttöiseen autoon nähden
- vaikka tukisumma kasvaa suurimmillaan 50 000 euroon, tuen osuus diesel- ja sähkökäyttöisen ajoneuvon hinnanerosta on keskimäärin 12 prosenttia

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Tuki tulisi kohdistaa myös vetykäyttöisille autoille

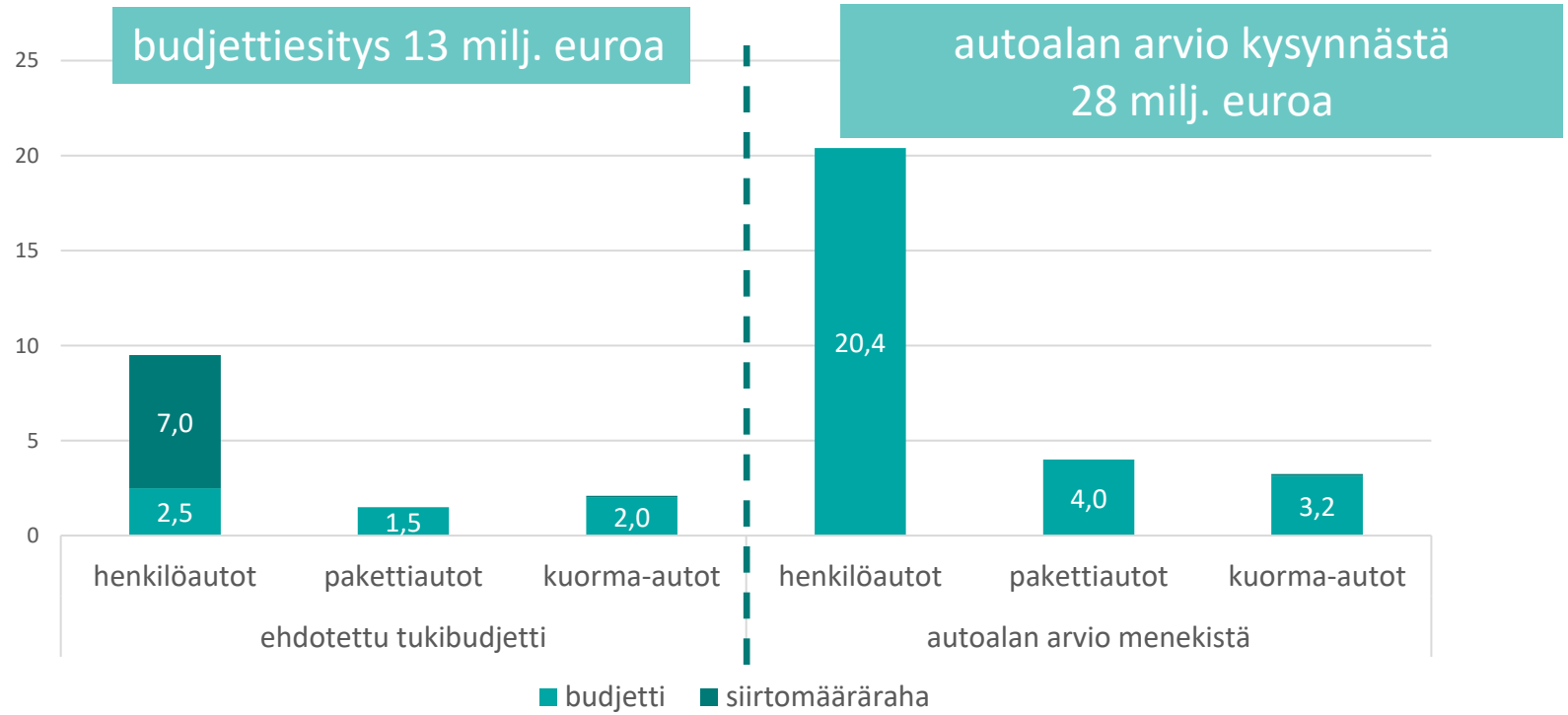
- polttokennoautojen on ennakoitu yleistyvän autokannassa vähitellen 2030-luvun lähestyessä
- vetykäyttöisiä polttokennoautomalleja on markkinoilla vasta muutamia ja vetyautoille ei vielä ole syntynyt markkinaa, koska vedylle ei vielä ole kattavaa jakeluverkkoa
- tulevaisuudessa vetyautojen määrän ennakoidaan kasvavan
- jotta hankintatuki olisi liikenteessä nollapäästöisille sähkömoottoriautoille teknologianeutraali, esitetyt hankintatuet tulisi avata myös vetyautoille
- erityisesti paketti- ja kuorma-automallistossa voi jo lähivuosina avautua mahdollisuus vetyautojen laajamittaiseen pilotointiin, jossa hankintatuki olisi tärkeä kannuste
- vety tulisi sisällyttää tuettuihin käyttövoimiin akkusähkön rinnalle olisi jo nyt avautumassa olevalle hankintatuen jatkokaudelle, jotta laki tukisi myös kehittymässä olevan teknologian edistämistavoitteita
- vetyautojen tukisummien tulisi olla samansuuruisia kuin täyssähköautojen, jotta lainsäädäntö kohtelisi sähköistymisen eri teknologioita tasapuolisesti
- useimmissa EU:n vetystrategiaa tukevissa rahoitusmuodoissa ajoneuvohankinnat on suljettu pois tuen piiristä, joten vetyautojen sisällyttäminen hankintatukiin olisi myös tästä syystä perusteltua

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Hankintatuen budjetti on riittämätön

- hallitus esittää hankintatuille vuodelle 2022 yhteensä 6 miljoonan euron määrärahaa, johon sisältyvät hankintatukien lisäksi henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversiotuet
- lisäksi esitetään, että henkilöautojen hankintatukeen voitaisiin käyttää myös vuosien 2018–2021 hankintatukikauden aikana käyttämättä jäävä määräraha, joka on ministeriön arvion mukaan noin 7 miljoonaa euroa
- budjetti autoalan arvion mukaan huomattavan alimitoitettu
- nykyisen tuen budjetista jäänee käyttämättä 5-6 miljoonaa euroa
- hallituksen tulisi varautua lisäbudjettiin jo kevään lisätalousarvioissa, sillä tukimäärärahan loppuminen aiheuttaisi pahimmillaan markkinahäiriön, kun autoa hankkivat jäisivät odottelemaan mahdollista uutta tukikautta

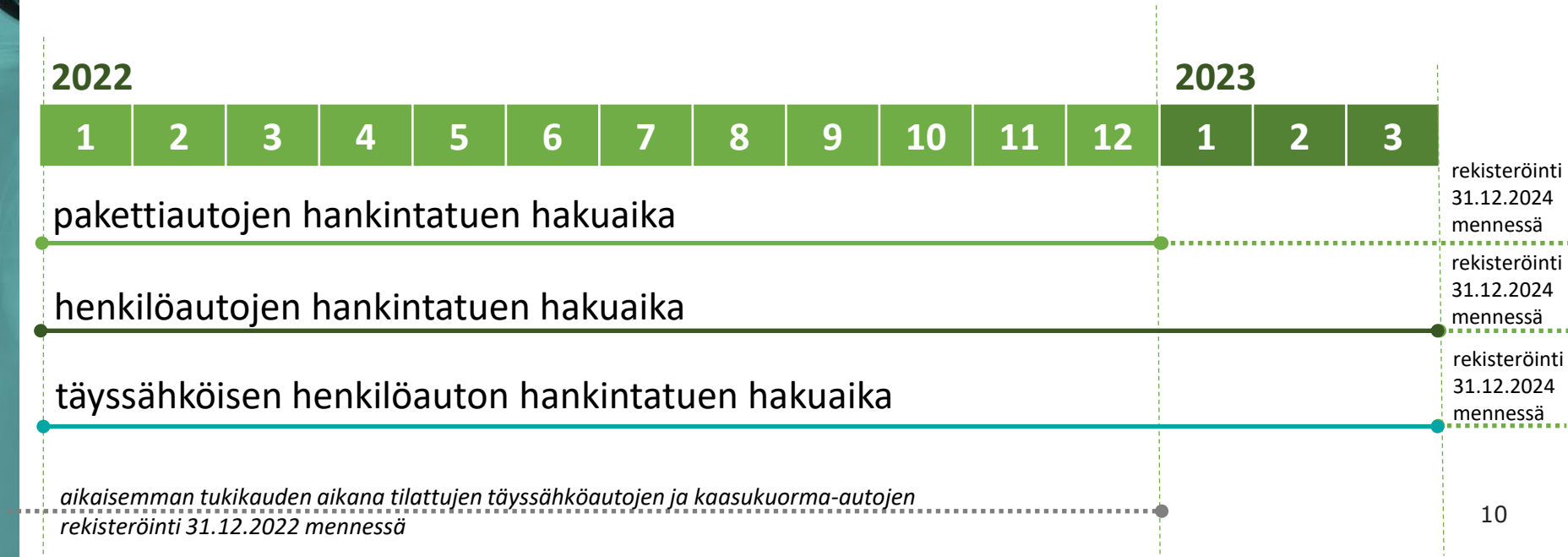

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Hankintatuen voimassaolo on lyhyt erityisesti yritysten tarpeisiin

- hankintatukea voi esityksen mukaan hakea vain 12-15 kuukauden ajan
- hallitus on fossiilittoman liikenteen tiekartassaan linjannut pitkäaikaisista hankintatuista, jotka nopeuttavat autokannan sähköistymistä
- jotta yritysten ja kotitalouksien olisi mahdollista suunnitella hankintoja pitkällä aikavälillä, hankintatuelle tulisi valmistella jatkokausi jo hyvissä ajoin vuoden 2022 aikana
- yritysten ajoneuvohankinnat ajoittuvat usein monelle vuodelle, ja hankintatukilainsäädännön tulisi avata näkymää myös tuleville vuosille
- mahdollisten seuraavien tukikausien ajoittumisen kannalta pakettiautojen hankintatuen hakuajan tulisi jatkua muiden ajoneuvolajien tapaan 31.3.2023 asti

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS